

LÄKT13, Individ, Samhälle och Hälsa 1, 15 högskolepoäng

Individual, Community and Health 1, 15 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Programnämnden för läkarutbildning 2020-02-12 att gälla från och med 2026-08-31, höstterminen 2026.

Allmänna uppgifter

Kursen utgör en del av termin 11 på Läkarprogrammet (MALÄA) och är obligatorisk.

Teoretiska undervisningsmoment är förlagda till Malmö, Lund eller Helsingborg medan integrerade praktiska undervisningsmoment i huvudsak genomförs på olika vårdcentraler och inom den psykiatriska vården. Placeringarna görs huvudsakligen inom Region Skåne, men placering inom Södra sjukvårdsregionen förekommer.

Undervisningsspråk: Svenska

Svensk, dansk och engelskspråkig litteratur används.

Huvudområde

Medicin

Fördjupning

A1F, Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Kunskap och förståelse

Studenten skall efter genomgången kurs kunna:

- förklara normal variation av livsförlopp ur ett hälso- och sjukdomsperspektiv för individer och grupper med hänsyn tagen till sociala, psykologiska och globala faktorer
- föreslå livsstilsförändringar och hälsofrämjande insatser på individ och samhällsnivå ur ett nationellt och globalt perspektiv
- förklara hur arbetsmiljö och andra miljöfaktorer kan påverka hälsa och bidra till sjukdom

- identifiera hälsofrämjande faktorer som patienten kan använda som stöd i rehabiliteringsprocessen och för att minska risken för återinsjuknande
- beskriva omhändertagandet enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) och lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV)
- analysera farmakologiska principer med hänsyn tagen till individens ålder och sjukdomar samt övrig behandling
- beskriva specifika aspekter på omhändertagande och behandling vid kronisk smärta
- redogöra för en basutredning inför remittering till arbets- och miljömedicinsk klinik vid misstänkt arbetsrelaterad sjukdom
- redogöra för omhändertagande av äldre patienter med användandet av geriatriska principer
- redogöra för de särskilda ställningstaganden som behövs vid omhändertagande av sköra patienter
- redogöra för principer inför ställningstagande till palliativ vård
- redogöra för den offentligt finansierade sjukvården och särskilt primärvårdens uppbyggnad avseende organisation för att möta olika åldersgrupper och tillstånd

Färdighet och förmåga

Studenten skall efter genomgången kurs kunna:

- initiera och följa upp behandling och åtgärder vid vanligt förekommande tillstånd i öppenvård
- initiera akut behandling och åtgärder vid vanligt förekommande akuta tillstånd i öppenvård samt kunna remittera till lämplig vårdinstans
- ta psykiatrisk anamnes och dokumentera psykiskt status
- bedöma suicidrisk
- dokumentera medicinska åtgärder, samt utfärda relevanta intyg
- tillämpa relevanta lagar och författningar
- bedöma arbetsförmåga och samverka med olika aktörer avseende försäkringsmedicin och patientens rehabilitering
- avgöra tillämpbarheten av vetenskapligt baserade rekommendationer för den individuella patienten,
- genomföra patientkonsultationer enligt evidensbaserade principer med förståelse för patientens del, läkarens del och den gemensamma delen i konsultationen
- använda digitala verktyg vid bedömning, behandling och uppföljning av patienter enligt gällande rutiner
- medverka i samarbetet kring multisjuka patienter med flera olika professioner och vårdgivare
- genomföra basal läkemedelsgenomgång avseende multisjuk patient och föreslå fortsatt behandling
- tillämpa modeller och principer för patientsäkerhetsarbete
- identifiera individer utsatta för skaderisk och föreslå åtgärder utifrån gällande lagstiftning och med beaktande av etiska principer
- identifiera och bemöta individer som varit utsatta för traumatiska händelser
- initiera handläggning av situationer där det finns misstanke om våld eller substansbruk i nära relation
- dokumentera skador i situationer som kan bli föremål för rättslig prövning och därvid tillämpa gällande regelverk
- handlägga och dokumentera dödsfall

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten skall efter genomgången kurs kunna:

- bemöta patienter, närstående, medarbetare och andra aktörer på ett professionellt sätt
- tillämpa ett helhetsperspektiv i bemötandet och den fortsatta handläggningen av patienter
- resonera kring etiska frågeställningar vid hälsa, sjukdom, behandling och död
- självständigt ta ansvar för sin egen utbildning genom att bedöma sin kompetens, sitt lärande och reflektera över hur ytterligare utveckling kan ske

Kursens innehåll

Kursen består av praktiska och teoretiska lärandemoment som bygger vidare på studenternas tidigare medicinska kunskaper och färdigheter för att kunna träna handläggning av vanligt förekommande psykiatriska och somatiska tillstånd i öppenvård inkluderande multisjukdomsproblematisering. Vidare ska studenterna tränas i att kunna identifiera och remittera potentiellt allvarliga och livshotande tillstånd, inkluderande multisjuka patienter, samt träna läkarens dubbla roll som såväl individens som samhällets läkare.

Kursens genomförande

Kursen består av praktiska och teoretiska moment inom allmänmedicin, psykiatri, försäkringsmedicin, arbets- och miljömedicin, rättsmedicin, geriatrik samt ledarskap, organisation och patientsäkerhet. Undervisning ges i form av verksamhetsintegrerat lärande (VIL) i huvudsak på vårdcentral men även inom den psykiatriska vården. VIL omfattar cirka 30 dagar per student med individuell handledning och strukturerad återkoppling i teoretiska moment och VIL är integrerade under hela kursen. Verksamhetsintegrerat lärande förekommer även på kvällar och helger.

Den teoretiska undervisningen sker huvudsakligen genom casemetodik. Praktiska övningar samt andra typer av gruppundervisning förekommer också. VIL, konsultationsmetodikseminarier, ledarskaps- och patientsäkerhetsmomenten samt utbildning i samverkan (UIS) är obligatoriskt.

Team- och tvärprofessionellt arbete ingår som viktig del såväl teoretiskt som praktiskt i VIL. Etik integreras i kursens olika fall och är en del i VIL.

Kursens examination

Genom examinationen "VIL – basalt professionellt förhållningssätt" (1,5 hp) bedöms kontinuerligt studentens basala professionella förhållningssätt. Betyget underkänt ges om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten hotas eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. Betyget underkänt kan också ges om studenten uppvisar hög frånvaro från VIL-moment.

Om en student uppvisar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten kan hotas eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras, eller om studenten har hög frånvaro från VIL ska examinator varna studenten. Om bristerna trots detta kvarstår kan examinator omedelbart avbryta en students VIL. När VIL avbryts på detta sätt innebär det att studenten får betyget underkänt på provmomentet "VIL - basalt professionellt förhållningssätt" och att ett VIL-tillfälle är förbrukat. En individuell studieplan ska då upprättas av examinator och fastställas av programmets studiesociala kommitté. Den individuella studieplanen ska innehålla en åtgärdsplan som anger vad studenten behöver göra och visa upp för att bristerna ska anses vara åtgärdade. Den individuella studieplanen ska även ange var studenten sedan kan återinträda i studierna. Uppfyllandet av åtgärdsplanen bedöms av examinator och ska vara godkänt innan studenten kan återinträda i studierna. Om provmomentet "VIL - basalt professionellt förhållningssätt" är betygsatt med betyget underkänt får studenten inte delta i kursens examinationer förrän uppfyllandet av åtgärdsplanen är godkänt och enligt vad som i övrigt anges i den individuella studieplanen.

Kursen inleds med ett teoretiskt kunskapsprov (4,5 hp) baserat på tidigare kursers teoretiska kunskaper. Utifrån resultatet från detta kunskapsprov ska studenten formulera en personlig utvecklingsplan oavsett resultatet på kunskapsprovet. De studenter som ej uppnår ett på förhand definierat godkänt resultat måste genomföra kunskapsprovet ytterligare gånger tills det angivna godkända resultatet uppnåtts. Provet är av flervalstyp där studenten ska välja det bästa svaret. Underkänt prov ska göras om i sin helhet. Kunskapsprovet kommer att ges fem gånger per år.

Praktiska färdigheter bedöms kontinuerligt med direktobservationer under kursen (1,5 hp). Vid underkänt resultat erbjuds ny möjlighet till bedömning. Sammanställningen av direktobservationer examineras i sin helhet vid slutet på kursen som godkänt eller underkänt med i förväg fastställda kriterier. Vid underkänd examination kompletteras de praktiska färdigheter som ännu inte godkänts.

I en kursportfölj (7,5 hp) dokumenteras genomförda moment inklusive godkänt deltagande i case, gruppövningar, VIL under kursen. I kursportföljen dokumenteras även värderingsförmåga samt vetenskapligt och professionellt förhållningssätt. Dokumentationen avser både muntliga och skriftliga moment. Kursportföljen värderas fortlöpande i enlighet med fastställda kriterier. Kursportföljen betygsätts i sin helhet med godkänt eller underkänt i slutet av kursen. Därutöver betygsätts kursportföljen i sin helhet vid specificerade tillfällen. När kursportföljen betygsatts vid kursens slut är ett VIL-utbildningstillfälle förbrukat.

Om kursportföljen är underkänd och examinator bedömer att studenten måste göra om VIL-moment för att erhålla betyget godkänt och studenten fortfarande är underkänd efter att genomgått detta tillfälle har ytterligare ett VIL-utbildningstillfälle förbrukats.

Beslut om godkänt/underkänt fattas av examinator.

Första gången en student kan delta i en examination är vid första ordinarie tillfälle efter registrering på kursen.

Antal examinationstillfällen vid verksamhetsintegrerat lärande (VIL)

Student som inte uppnår godkänt resultat vid första utbildningstillfället erbjuds ytterligare ett utbildningstillfälle med examination. Antalet utbildningstillfällen avseende VIL är begränsat till två. Student som underkänts vid två examinationer ges inte något ytterligare utbildningstillfälle.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, STYR 2020/189

så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd.

Förkunskapskrav

Godkända kurser (samtliga provmoment) till och med termin 8 samt *Klinisk Medicin 4* på Läkarprogrammet (MALÄA).

Övrigt

Appendix – kliniska situationer

På Läkarprogrammet har definierats ett antal kliniska situationer som en läkare kommer att möta och förväntas klara av under sin tjänstgöring. Nedanstående urval av kliniska situationer (av totalt drygt 100 på hela Läkarprogrammet) baseras på att de är vanligt förekommande inom kursens ämnesområden. De kliniska situationerna är definierade främst för att studenterna ska veta inom vilka områden examinationen sker. VIL ska ge möjlighet till praktisk erfarenhet av situationerna, som ett komplement till den teoretiska undervisningen. Studenten ska för dessa kliniska situationer kunna beskriva och förklara omhändertagande, utredningsgång, viktiga differentialdiagnoser samt preventiva och terapeutiska åtgärder.

Efter godkänd kurs ska studenten kunna hantera följande kliniska situationer:

Kliniska situationer

1. Akut krisreaktion
3. Andningssvårigheter
4. Aptitlöshet
5. Avvikande diagnostiska och accidentella fynd
9. Blod i avföring
13. Blodtrycksförändringar
16. Buksmärta
20. Dödsfall
22. Feber
23. Flytningar (kvinnor/män)
25. Främmande kropp
26. Funktionsbedömning normalt åldrande

- 28. Förvirring
- 31. Förändrade avföringsvanor
- 33. Glömska/minnesförlust
- 34. Halsbränna/sura uppstötningar
- 35. Heshet
- 36. Hjärtklappning/onormal hjärtrytm
- 38. Hosta
- 39. Hudbesvär
- 40. Huvudvärk/ansiktsvärk
- 42. Hälsofrämjande åtgärder
- 43. Hörselnedsättning/öronsusningar
- 44. Illamående och kräkningar
- 45. Klåda
- 48. Känselförändring
- 51. Långvarig smärta/värk
- 53. Menstruationsproblem
- 54. Munhålebesvär
- 56. Nästäppa/snuva
- 58. Ont i bröstet
- 59. Ont i halsen
- 60. Ont i ryggen/nacke/skuldra
- 61. Ont i ögat
- 62. Ont i örat
- 63. Oro/ångest/panikångest
- 64. Palpabla resistenser
- 67. Pigmentförändringar
- 68. Preventivmedel
- 69. Psykisk ohälsa
- 74. Rött öga
- 75. Screening
- 77. Smärta vid avföring
- 78. Smärtande och/eller svullen led/leder
- 80. Stick och bett
- 81. Stämningslägespåverkan
- 82. Substansbruk och abstinens
- 83. Suicidrisk/suicidförsök och/eller självskadebeteende
- 84. Sveda/sår/klåda i underlivet
- 85. Svetteningar/vallningar
- 88. Svullna extremiteter
- 91. Sår/sårskador

- 92. Sömnstörningar
- 93. Testikelsmärta/testikelsvullnad
- 94. Trauma (lågenergi)
- 96. Trötthet
- 97. Tvångstankar och handlingar
- 100. Vanföreställningar/hallucinationer
- 101. Vattenkastningsbesvär
- 102. Viktminskning
- 103. Våld i nära relationer
- 104. Våld/misshandel
- 105. Vård i livets slutskede
- 106. Yrsel/balansstörningar
- 107. Ätstörning
- 108. Övervikt/fetma

Prov/moment för kursen LÄKT13, Individ, Samhälle och Hälsa 1

Gäller från H26

- 2601 Teoretiskt kunskapsprov, 4,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2602 Praktiskt prov, 1,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2604 VIL - Basalt professionellt förhållningssätt, 1,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2605 Kursportfölj, 7,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd